

Regeringskansliet

Yttrande angående SOU 2019:18 För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering

Utredningens förslag om att ge fler elever rätt att delta i modersmålsundervisning är positiv men är av praktiska skäl svårt att genomföra i en mindre kommun. Det kommer att medföra mycket stora kostnader för att förverkliga intentionerna.

Klippans kommun, med ca 17 500 invånare, har i dag 526 av totalt 1991 elever som har minst ett annat modersmål än det svenska språket. Dessa elever tillhör drygt fyrtio olika språkgrupper varav vi idag ger modersmålsundervisning i cirka tio av dessa. Den kostnad som i utredningen är framräknad till 32000 per språkgrupp uppfattas ej realistisk.

Huvuddelen av våra skolor är 1 – 2 parallellig och utspridda över hela kommunen vilket medför organisatoriska svårigheter samt avsevärt ökade kostnader för skolskjuts för att kunna samordna undervisningen för att i högre grad kunna ge undervisning i fler språk.

Den stora bristen på lärare generellt omfattar även modersmålslärare. För att modersmålet, och även studiestödet, ska verka för elevernas bästa krävs att lärarna är utbildade och kompetenta. I dagsläget ser vi stora svårigheter att rekrytera lärare överhuvudtaget. Detta kommer att påverka förslaget i negativ riktning. Därför är utredningens rekommendationer om att stärka och utveckla lärarförsörjningen i ämnet modersmål är ett steg i rätt riktning för att ge modersmålet den avsedda effekten.

§ 17

Remissvar på SOU 2019:18 För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering

BUN 2019.0307

Ärendet

Regeringskansliet skickade 2019-11-26 en remiss till Klippans kommun avseende SOU 2019:19 med titeln *För flerspråkighet, kunskapsutveckling och inkludering – modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål*.

I korthet innebär förslagen i SOU följande:

- Ämnet modersmål ska regleras i timplanen
- Huvudmannens skyldighet att anordna undervisning i modersmål ska inte vara begränsat till sju läsår
- Antalet deltagande elever ska inte begränsa huvudmannens skyldighet att anordna undervisning i ämnet modersmål
- Reglerad rätt till undervisning i ämnet modersmål för de elever som kommer utan vårdnadshavare
- Elever ska kunna få modersmål i mer än ett språk
- Ämnet modersmål är ett frivilligt ämne
- Förslag om att utveckla underlag för bedömning av grundläggande färdigheter i språket
- Förstärkt rätt till studiehandledning på modersmål för nyanlända elever
- Uppdrag om samordning och vidareutveckling av studiehandledning på modersmålet

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit fram förslag till yttrande vilket arbetsutskottet föreslår nämnden att anta som sitt eget och översända till Utbildningsdepartementet.

Yrkande

Elin Luckmann (SD) yrkar på ändring i texten enligt följande:

"Utredningens förslag om att ge fler elever rätt att delta i modersmålsundervisning är *positiv*" ska ändras till "Utredningens förslag om att ge fler elever rätt att delta i modersmålsundervisning är *negativ*".

"Därför är utredningens rekommendationer om att stärka och utveckla lärarförsörjningen i ämnet modersmål är ett steg i *rätt* riktning.." ska ändras till "Därför är utredningens rekommendationer om att stärka och utveckla lärarförsörjningen i ämnet modersmål är ett steg i *fel* riktning..".

Därefter kan nämnden besluta att anta yttrandet som sitt eget.

Ordförande Rune Persson (S) och Charlotte Eliasson Anderberg (KD) yrkar på att nämnden beslutar enligt arbetsutskottet förslag att anta yttrandet som sitt eget.

Ordförande Rune Persson (S) ställer Elin Luckmanns yrkande mot sitt eget och finner att nämnden beslutar enligt Rune Perssons och Charlotte Eliasson Anderbergs förslag.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott 2020-02-13 § 14

Förslag till yttrande, skolchef, 2020-02-10

Remiss för SOU 2019:18, Regeringskansliet, 2019-11-26

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar
att anta remissyttrandet som sitt eget.

—

Reservation

Elin Luckmann (SD), Andreas Olofsson (SD) och Richard Kronqvist (SD) reserverar sig skriftligt mot beslutet:

"Vi i SD Klippan reserverar oss mot svaret angående modersmålsundervisning. Vi anser att det skulle bli en alldeles för dyr kostnad för kommunerna om förslaget skulle gå igenom. Förslaget innebär bl.a. att oavsett hur få elever det finns inom ett språk så ska man erbjudas modersmålsundervisning. Det ska även ingå i timplanen, vilket innebär att det kommer stjäla tid ifrån övriga ämnen. Det skapar ett "vi och dem"-samhälle. Det finns forskning (<https://www.uvm.dk/aktuelt/nyheder/uvm/2017/maj/170503-ingen-entydige-effekter-af-forsoegsprogram-om-modersmaalsbaseret-undervisning>) som visar på att modersmål varken gör till eller från vad gäller utvecklingen i det språk som talas i landet. Det innebär att man lägger stora pengar och resurser på något som inte hjälper denna grupp av barn eller samhället i stort. Skolan ska ge alla barn de bästa förutsättningarna att lyckas i livet och svenska språket är nyckeln till förståelse mellan människor och inkörsporten till den svenska arbetsmarknaden. Det är bättre att vi ställer samma krav och förväntningar på alla elever gällande krav på kunskaper i svenska språket."

Beslut skickas till
Utbildningsdepartementet
Kommunstyrelsen